

teAtroA mArgine

Associazione culturale teAtroAmArgine
Via Avv. Lorenzo Monaco, 8 - 97100 Ragusa
0039366-3882320

stelt voor

Il Caso Spampinato

een dramaturgisch onderzoek

van Roberto Rossi en Danilo Schinina

Met de steun van

De voorstelling

Als verslaggever te Ragusa van de Palermitaanse krant *L'Ora* had Giovanni Spampinato reeds op zesentwintigjarige leeftijd naam gemaakt door de publicatie van zijn uitgebreide en diepgaande onderzoek naar het neofascisme. Het betrof een veldonderzoek waarmee de jonge verslaggever te Ragusa, Catania en Siracuse bewijsstukken had verzameld over de relaties tussen lokale extreem rechtse groeperingen en de georganiseerde misdaad, die de illegale handel van kunstwerken, wapens, sigaretten en drugs controleerde. Hij bewees eveneens hun banden met belangrijke aanhangers van het subversieve nationale en internationale fascisme, die met hun zogenaamde 'strategie van de spanning' in 1969 het bloedbad op de Milanese Piazza Fontana hadden veroorzaakt.

In de nacht van 27 oktober 1972 werden Spampinato in zijn witte Fiat Cinquecento van op slechts enkele centimeters afstand zes kogels door het lijf gejaagd. Ze werden afgevuurd door Roberto Campria, zoon van de voorzitter van de Ragusaanse rechtbank. Deze onaantastbare jonge dertiger was eveneens een van de hoofdverdachten van de moord op antiek- en kunstwerkenhandelaar Angelo Tumino, acht maanden voordien.

Giovanni Spampinato was de eerste journalist die onthulde dat Campria betrokken was bij het onderzoek, dat een spoor recht naar het Justitiepaleis leidde en dat het strafonderzoek logischerwijs toevertrouwd moest worden aan het gerechtshof van een andere stad. Het onderzoek werd echter niet verplaatst en tot op de dag van vandaag blijven de dader, opdrachtgever en het motief van de moordzaak onbekend. De moord op Tumino werd gepleegd in de periode dat Spampinato bekendmaakte dat 'zwarte bombardeur' Stefano Delle Chiaie in Ragusa verbleef, en zo ook een groep aanhangers van Junio Valerio Borghese. Delle Chiaie werd toentertijd gezocht voor de bomaanslag voor het Monument van Victor Emanuel II op 12 december 1969. Borghese had in december 1970 een staatsgreep proberen te plegen en het feit dat een van zijn aanhangers, Vittorio Quintavalle, werd ondervraagd in het kader van de zaak Tumino wekte bij Spampinato het vermoeden op dat de moord op de antiquair wel eens verbonden kon zijn met de subversieve complotten die hij op het spoor was. Dit gevoel werd versterkt door de frequente contacten tussen Campria, Tumino en de extreem-rechtse dealers.

Spampinato stierf echter vooraleer dat alles te kunnen bewijzen.

De zaak Spampinato blijft 35 jaar na datum nog steeds een van de duisterste mysteries van het Italiaanse schiereiland. Het zet aan tot reflectie over grote principes zoals de onbekwaamheid van justitie een onderzoek in te stellen naar zichzelf, de sociale rol van de journalisten, het recht van de gemeenschap op de hoogte gesteld te worden van alle feiten die voor haar van belang kunnen zijn en zoals de beperkingen die door middel van geweld, despotisme en machtsmisbruik aan deze informatie worden opgelegd.

En toch riskeert men zelfs de herinnering aan dit alles te verliezen.

Ons dramaturgisch onderzoek wil de zaak van onder het stof halen, met als enige doel voor ogen het publiek een correct en bewust historisch geheugen aan te reiken. We hebben ervoor gekozen onze ervaringen in de wereld van de journalistiek en van het theater in een tekst samen te brengen en op deze manier een ‘dramaturgisch onderzoek’ te creëren. Een mengvorm die een waargebeurd verhaal wil vertellen - door middel van een zo correct mogelijke journalistieke reconstructie - in een taal die eigen is aan het theater. Het maakt uitsluitend gebruik van reële documenten die in een narratieve opeenvolging geselecteerd en gemonteerd werden, evenals van theaterelementen die bij de toeschouwer een emotionele kennis van de feiten opwekt, waardoor de voorstelling wat bewustzijn en bewustwording betreft waarschijnlijk meer doeltreffend kan zijn dan een schriftelijk onderzoek. We zijn er daarenboven van overtuigd dat de theatrale uiteenzetting - dankzij haar narratieve coherentie en geloofwaardigheid - de waardevolle mogelijkheid schept tot een interpretatie van de feiten.

Lezing

Na afloop van de voorstelling, nemen de acteurs samen met Sidney Cardella (Université de Mons) de tijd het belang van het onderzoek uit de doeken te doen, evenals de reden en functie van een *dramaturgisch* onderzoek, het recht op informatie en de manier waarop ook het theater als informatieverstrekker kan optreden. Vervolgens wordt aan het publiek de mogelijkheid geboden vragen te stellen in verband met het dramaturgisch onderzoek en de zopas behandelde onderwerpen.

Noot van de regisseur

de opvoering van een waargebeurd verhaal

zonder te zoeken naar theateraal taalgebruik

maar eerder naar een niet-taalgebruik

zoeken naar niet-theater

vermijden een fictieve werkelijkheid op het toneel te zetten

vermijden een spektakel te maken

toneel als pure vorm van informatie

van onderzoek

zonder acteurs

zonder scène

zonder lichtontwerp

omdat benadrukken nutteloos is

ongepast

wat telt is het verhaal

het voortdurend streven naar de waarheid

de voortdurende nood aan de waarheid

al de rest is onnodig

ook dat is theater

Danilo Schinina

Voor ons is de vijftwintigjarige Giovanni Spampinato een meester in de journalistiek. Uiteraard omwille van zijn technische gaven voor onderzoek, voor nauwgezette bronverificatie en voor zijn interpretatie van de feiten. Maar bovenal voor die uitzonderlijke werkcultuur die hij in zich droeg. Hij leert ons dat journalistiek zijn oorsprong kan vinden in burgerlijke waarden. Dat om zichzelf naar de stadsbevolking te richten, men niet alleen in het bezit moet zijn van een lidmaatschapskaartje, maar dat men ook gedreven moet zijn door een speciaal soort loyaliteit: het absolute respect behouden voor het engagement dat je bent aangegaan met je lezers op het moment dat je besloot hen te vertellen wat er aan de hand is. Wat er ook gebeurt.

We hopen en geloven graag erin geslaagd te zijn dit moment uit het leven van Giovanni vast te leggen. Zoals hij in een brief schrijft: "Ik heb begrepen dat ik hetgeen ik aan het doen ben goed moet doen". De verantwoordelijkheid op zich nemen. Een knop die men niet kan omdraaien. De enige stroom die iemands intellectuele en journalistieke identiteit kan bezielen, zonder dewelke men eenvoudigweg niet bestaat, de zelfde die ervoor zorgt dat men moet afrekenen met extreme gevolgen.

Hetzelfde overkwam zeven andere journalisten die in Sicilië vermoord werden door de maffia. Het gaat hier niet om helden: gewoonweg om journalisten van vlees en bloed. In een moeilijk gebied. Lichtjaren verwijderd van de democratie.

Roberto Rossi

Technische fiche

Duur van de voorstelling	ca. 1u
Opbouw decor	ca. 2 u
Afbraak decor	ca. 1u
Minimum oppervlakte podium	onbepaald

Technische vereisten

- toegang en mogelijkheid tot parkeren in het stadscentrum
- montage van het podium door zaalpersoneel
- technisch verantwoordelijke
- lichtmixer met 12 of 24 manueel afstelbare kanalen
 - dimmer DMX (24 kanalen)
 - N° 16 PC 1000 W
 - N° 6 par
- geluidsinstallatie met mixer aangepast aan de zaal
 - 2 microfoons (headset)
 - 2 beamers

Gelieve ons te contacteren indien aan een van bovenstaande vereisten niet kan worden voldaan.

Contact

Via Avvocato Lorenzo Monaco, 8
I - 97100 Ragusa
C.F. 92034680881
tel (0039) 3663882320

Artistiek verantwoordelijke	Danilo Schinina	(0039)329-5389378 info@teatroamargine.com
Organisatie	Sarah Vantorre	(0039)340-1924887 (0032)474-207277 organizzazione@teatroamargine.com

Curriculum Vitae Danilo Schininà

Werkervaring

• Theater

- Auteur en acteur van de voorstelling *Sausizza e Sinapu* met Marcello Perracchio en een aantal leden van de band Baciamolemani
- Auteur en acteur van de voorstelling *Cose Nostre* (Ragusa, 17/12/2009)
- Auteur en acteur van de muziektheatervoorstelling *Grillo: Avventure ironico-erotiche* met een aantal leden van de band Baciamolemani (tournee in België, november 2010)
- Regisseur van *Vespa Arte Amore*; variétévoorstelling met muziekgroep ADEL'S, Belgisch kunstenaar Marten Herman en Angelo Russo, bekend om zijn rol van Catarella in de politiserie *Montalbano* (Ragusa, december 2008)
- Co-auteur met Roberto Rossi, regisseur en acteur van de voorstelling *Inchiesta Drammaturgica Sul Caso Spampinato* (Riccione, Ragusa, juni-augustus 2008)
- Auteur, regisseur en acteur van *L'odore della notte*, met Marcello Perracchio en Evelina Fidone (Scicli, juli 2008)
- Auteur, regisseur en acteur van de monoloog *Dolce Confusione* (Scicli, Modica, juni-oktober 2006)
- Acteur in de voorstelling *L'amore di Gruppo* van Giorgio Trestini (Bologna, 2001-2004)

• Film

- Regisseur van de reclamespot voor het bedrijf *Contrade*, met Barbara Giummarra en Marcello Perracchio (februari 2011)
- Regisseur van de videoclip *La Corriera* van Andrea Dipasquale (februari 2011)
- Regisseur van de videoclip *I Ruffiani* van Andrea Dipasquale. Muziekstuk waarmee de band Baciamolemani de 'Lennon di Belpasso'prijs won. (oktober 2010)
- Regisseur van de stop-motion reclamespot met Barbara Giummarra en Marco Blanda voor het bedrijf *Contrade*. (juli 2010)
- Regisseur van het video-onderzoek over heroïne: "A Rota: Eroina, l'uso, l'indifferenza, la paura" (juli-augustus 2009)
- Regisseur van de spot en video *Un Giorno* met Marcello Perracchio voor het bedrijf *Contrade* (september 2008)
- Regisseur van de spot *Pensa* met Salvo Giorgio, in opdracht van CittaRagusa (Ragusa, april 2008)
- Auteur en regisseur van de kortfilms *Ti amo Tanto* en *Forse* (september - oktober 2008)
- Auteur en regisseur van de kortfilms *I Curtigghiari* en *Perché?* (januari-september 2003)

• Publicaties

- *Inchiesta Drammaturgica Sul Caso Spampinato* van R. Rossi en D. Schininà (Centro Studi Feliciano Rossitto, oktober 2007) (SM en partners, mei 2008)
- Bijdragen voor tijdschrift *Free Time* en *Abitare Magazine*. (2007-2009)

Studies

- **2006 - 2007 Master in de promotie en verspreiding van de klassieke cultuur**
 - Onder de professoren: Alessandro Cecchi Paone, Valerio Massimo Manfredi, Andrea Purcheddu, Guido Paduano, Eva Cantarella, G. Guidorizzi.
 - Stage bij Teatro Stabile del Veneto; theaters: Olimpico te Vicenza, Verdi te Padua en Goldoni te Venetië. Waar hij Luca De Fusco heeft gevolgd bij de regie van *Elettra* con Lina Sastri, bij de artistieke directie van de theaters (september - december 2007) en bij de regie van de muziek-, dans- en theatervoorstelling (met Eros Pagni) voor de inhuldiging van het Teatro Stabile te Vicenza (november 2007)
- **2000 - 2005 Master Letteren en Wijsbegeerte**
 - Università degli studi di Bologna, Departement 'Arti, Musica e Spettacolo', via Barberia, 4, 40100 Bologna
 - Thesis over Andrea Camilleri: *Il Senso del Teatro nell'Opera di Andrea Camilleri (De Betekenis van Theater in het Werk van Andrea Camilleri)*; met interview. Promotor: Prof. G. Liotta.
 - Practica
 - Dramaturgie met Spiro Scimone e Francesco Sframeli
 - Regie met Arnaldo Picchi
 - Praktische dramaturgie met Giuliano Scabia
- **2000 - 2004 Acteerdiploma**
 - Teatro Scuola Bibiena, van Giorgio Trestini, via San Vitale, 13, Bologna.

Persoonlijke gegevens

- Geboren te Scicli (Ragusa) op 30/10/1980

Curriculum Vitae Giovanni Arezzo

Studies

- 2003 - 2006 Accademia Nazionale d'Arte Drammatica Silvio D'Amico
- 2005 Intensive stage met Giancarlo Sepe
- 2006 Stage "Il tragico, il comico, l'amaro e il ridicolo" met Ugo Chiti
- 2007 Stage "L'uomo dal fiore in bocca" met Giovanni Guardiano

Theater

- 2003 "La storia della bambola abbandonata" onder regie van Franco Giorgio - hoofdrol
- 2004 "Matteotti: l'ultimo discorso" onder regie van Maricla Boggio
- 2005 "Amata mia" onder regie van Giancarlo Sepe
- 2005 "Rifugio" onder regie van Massimiliano Farau - hoofdrol
- 2005 "La guerra in Bosnia" onder regie van Massimiliano Farau - hoofdrol
- 2005 "Le intellettuali" onder regie van Massimiliano Farau - hoofdrol
- 2006 "La prova" onder regie van Lorenzo Salvetti - hoofdrol
- 2006 "Oscar e la dama in rosa" onder regie van Franco Giorgio - hoofdrol
- 2007 "La gabbianella fortunata" (teatro ragazzi) onder regie van Franco Giorgio - hoofdrol
- 2008 "Tre Storie Tre" onder regie van Franco Giorgio - hoofdrol
- 2009 "Romeo & Giulietta" onder regie van Rosario Minardi - mede-hoofdrolspeler
- 2009 "La mia prima volta" onder regie van Gianluca Ramazzotti - hoofdrol
- 2010 "Dramma Sacro" onder regie van Gianni Battaglia - mede-hoofdrolspeler
- 2010 "I dialoghi con Leucò" onder regie van Sonia Grandis - mede-hoofdrolspeler

Kortfilms

- 2005 "Alla corte del Sole" onder regie van Jacopo Venturiero - hoofdrol
- 2006 "Cercando Marlene" onder regie van Alessandro Modica - mede-hoofdrolspeler
- 2006 "Classmates" onder regie van Roberto Nugnes - hoofdrol
- 2007 "Toccattè" onder regie van Tiziana Bosco - hoofdrol
- 2007 "La Gradisca s'è sposata" onder regie van Pippo Fiorentino - mede-hoofdrolspeler
- 2007 "In superfici" onder regie van Eva Cassarino - hoofdrol
- 2009 "Hotel D" onder regie van Francesco Greco - mede-hoofdrolspeler
- 2010 "Duyuwontapassagg?!" onder regie van Francesco Maria Attardi - cameo
- 2010 "Insiemei Notturmi" onder regie van Chiara Battistini - mede-hoofdrolspeler

Televisie

- 2006 "Ris 3 - Tra la vita e la morte" onder regie van Pier Belloni (Canale 5)
- 2008 "Il commissario Montalbano - La pista di sabbia" onder regie van Alberto Sironi (Rai Uno)
- 2009 "Apnea" onder regie van Andrea Traina - hoofdrol (Fox Crime)
- 2010 "Palco e Retropalco-La mia prima volta" onder regie van Franco Bianca (Rai2)

Prijzen

- 2007 "Premio Hystrio alla vocazione" bijzondere vermelding

Persoonlijke gegevens

- Geboren te Ragusa op 29/01/1985